

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 47. Quid circa calicem, patenam, ciborium, hierothecam sive monstrantiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

Francisci, SS. Joannis Evangelistæ & Baptistæ,
omnibus dedicationibus, pro sponsis.

Ruber, Vigiliâ Pentecostes, per Pentecosten,
quatuor temporibus post Pentecosten: De Spi-
ritu sancto, De Cruce, De Apostolis, De Marty-
ribus; in Decollatione S. Joannis Baptistæ, Fe-
sto S. Joannis Evangelistæ ad portam latinam:
In commemoratione S. Pauli.

Viridis, ab octava Epiphaniæ ad Septuagesi-
mam exclusivè. Ab octava Pentecostes ad Ad-
ventum exclusivè.

Niger, in Commemoratione omnium
fidelium: Die Veneris sancto; pro defunctis
semper.

§. 4. Color festi servatur per octavam, quan- 343.
do fit de octava; & in Dominicis occurrentibus
infra octavas, quamvis officium & Missa sit de
Dominica. Excipe, si dominicæ infra octavam
occurentis color esset violaceus, tum enim ad-
hibetur violaceus.

§. 5. Quando infra octavas licebat facere de 344.
festo ad libitum, ad summum sumebatur ca-
sula & velum convenientia huic festo, reli-
qua habebant colorem Octavæ, uti notant
Guyetus & *Gobat* in experientiis tract. 5. num.
650. Litterâ X. *Dixi*, quando licebat, nam
nunc prohibitum est, non quidem per De-
cretum 24. Januarii 1682. datum, quod re-
tuli lib. 4. num. 1269.; illud enim tantum lo-
quitur de diebus octavis, non antem de die-
bus infra octavas, sed per aliud Decretum
datum postea 19. Januarii 1693., quod refe-
ram n. 2055., & est Decretum ibi 220.

Q. 47. Quid addendum sit circa Calicem, 345.

pa-

patenam ; ciborium , Hierothecam sive Monstrantiam. &c. seqq. §. 1. Si calix stanneus sit antehac consecratus , v. g. ob paupertatem , certum videtur posse in eo celebrari , Synodus tamen Coloniensis anno 1662. habita mandat pagina 89. , ut saltem omni mense mundetur & defricetur : Et idem est de calice ex ære aut quovis alio metallo , dummodo cuppa sit interius inaurata , Pasq. q. 767. Gob. in Exp. t. 3. n. 306. Et multò magis ex stanno , quamvis cuppa non esset deaurata , Pasq. q. 765. 770. Et licet pes ejus esset plumbeus , Gob. suprà.

346.

§. 2. Major difficultas est , an etiam nunc , quamvis non cogat paupertas , primò consecrari possit calix , si sit tantùm stanneus : Affirmat S. Tho. 3. p. q. 83. a. 3. ad 6. Suar. De Euch. d. 81. s. 7. concl. 2. Bonac. d. 4. q. ult. p. 9. n. 17. Arr. d. 55. n. 10. Pasq. q. 765. Dicast. de Euch. t. 5. d. 4. dub. 9. nu. 170. Busenb. suprà : Fundamentum sumitur ex Rubrica Missalis tit. De defectibus §. 10. , ubi absolutè dicitur cuppam calicis debere esse auream vel argenteam vel stanneam. Huic opinioni contradicunt G. Hurt. Lugo , Quarti , Tamb. & alii , qui probant ex anteriore Rubrica Tit. De ritu servando §. 1. , ubi dicitur calicem debere esse aureum vel argenteum , aut saltem habere cuppam argenteam deauratam. Rubricam tit. De defectibus explicant secundùm Cap. *ut calix* , 45. De consec. Dist. 1. , ubi statuitur , ut calix ex auro vel argento fiat , aut si quis tam pauper est , ex stanno : hinc plerique admittentes posse fieri

ex

ex stanno, expressè addunt, si pauperas pos-
stulet, uti Laym. L. 5. t. 5. c. 6. n. 12. Præp. De
Euchar. q. 83. a. 3. dub. 5. & alii passim: Reli-
qui, uti Azor, Regin. Fill. Castrop. Amic. ex-
pressè referunt se ad Cap. Ut calix, ubi dici-
tur, si tam pauper sit: unde perperam citan-
tur pro prima sententia, sicuti & Gav. p. 2,
tit. I. §. 1. litt. F. ubi tantum dicit potius facien-
dum esse ex stanno, quam ex ære vel aurichalco.

Puto utramque sententiam esse probabi-
lem, per se loquendo, nam ex Rubrica ti-
Deritu, non concluditur efficaciter, alio-
quin cuppa etiam argentea deberet intus de-
aurari, quod passim negant authores. *Dixi*,
per se loquendo, nam si propter exem-
plum prævideretur futurum, ut passim in
Ecclesiis usus calicum stanneorum invalesce-
ret, putarem nullum consecrandum, sed
requirendum saltem quoad cuppam argen-
teum, prout nunc habet communissimus usus,
multum conferens ad reverentiam & hono-
rem sanctissimi Sacramenti, qui temerè &
sine justa causa imminuendus non est. Notat
tamen Gob. Theologos in magna paupertate
nequidem repudiare plumbeum; admit-
titque etiam Fagund. ex ære vel aurichal-
co, dummodo cuppa sit inaurata, quam
inaurationem, si sit stanneus, non requi-
runt Tamb. Gob. Sporer & alii communiter,
nequidem sub veniali, quamvis præscribat Ru-
brica.

§. 3. Non est opus, ut patena sit ejusdem 347.
materiæ cum calice, debet tamen esse materiæ
alicu-

alicujus, cuius debet esse calix, Gob. n. 317. Sporer n. 393. Attamen *Fill.* t. 5. n. 130. notat confici solere etiam ex aurichalco sive ære de aurato, saltem ex parte superiore, ut habent Sporer suprà & *Aversa* q. 11. l. 13. §. secundò: Mandatque *Syn. Coloniensis* pag. 82., ut pixides, quibus hostiæ ad ægros deferuntur, sint ad minimum ex ebore vel stanno, non ligno nec ære vel cupro.

348. §. 4. *Trullench.* apud *Pasq.* q. 778. putat Ciborium debere consecrari, sed probabilius negant *Gav.* & *Pasq.*, quia in Pontificali Romano tantum habetur benedictio, in qua nulla fit mentio chrismatis vel unctionis: sitamen consecraretur, utì morem esse Romæ dicit *Pelliz.* De Regular. t. 8. c. 5. n. 104., illi soli possent consecrare, qui calices, utì ex declaratione *S. Congregationis* habet *Novarius* in Lucerna Regularium v. *Benedicere* num. 3. Quamvis autem non consecratur Ciborium, tam de necessitate esse benedicendum, docent *Durand.* *Suar.* *Barb.* *Fill.* *Amic.* *March.* *Dicast.* aliique valde multi apud *Pasq.* suprà: E contra esse tantum de congruentia benedicendum, docent *Silv.* *Sot.* *Vasq.* *Bonac.* *Pasq.* & alii etiam multi cum Sporer n. 401. Quòd *Laym.* l. 5. t. 5. c. 6. n. 22. dicit esse usitatum in his partibus & valde decens, ut benedicatur: possuntque benedicere Superiores Mendicantium, utì & cætera paramenta, in quibus non intervenit unctionio.

349. §. 5. *Dicast.* putat esse quidem decens, non tamen obligationem ullius legis aut consuetudinis, ut Ciborium continens particulas sacras collocetur supra aliquod corporale, sed Gob. n.

336. rectè notat apud nos Germanos esse saltem consuetudinem, & re ipsâ est obligatio ad istam reverentiam. Claves tabernaculi nec relinqui debent in Sacristia, nec à laico servari, sed à solo Sacerdote, Sacra Congr. 22. Febr. 1593.

§. 6. Monstrantiae benedictio non requiri- 350.
tur, Laym. tamen innuit benedici lunulas, qui-
bus imponitur hostia consecrata: & Quarti con-
sulit, ut benedicatur eâdem benedictione, quâ
pyxis, sed Pasq. dicit nequidem de congruentia
esse opus lunulam benedici, cùm pro hac non
sit instituta benedictio: verùm cùm sit usus &
decentia, videtur sequendum consilium Quarti.

§. 7. Eieri debet aliquando renovatio Ci- 351.
borii & Monstrantiae, ne species nimiùm anti-
quæ corrumpantur vel muescant. Et si aura sit
humida, faciliùs corrumpuntur, quâm si sit sic-
ca, hinc tum non debet tamdiu exspectari, præ-
sertim in hyeme. Meritò fit singulis mensibus.
Quando autem renovatur Monstrantia, Sacer-
dos debet consecrare duas hostias majores,
quarum unam ponat in Monstrantia, alteram
sumat cum illa, quam è Monstrantia recipit,
quia debet sumere hostiam de suo Sacrificio.

Q. 48. Quid præterea sit notandum circa benedi- 352.
ctionem vestium, consecrationem vasorum & loco-
rum sacerorum. R. seqq. §. 1. Putant aliqui cum
Dian. & Pasq. q. 840. Vester & ejusmodi para-
menta, imò & vasa per usum in Sacrificio etiam
malâ fide factum substantialiter benedici, ideo-
que alium eis utentem non peccare, quamvis
fateantur postea pro occasione esse ritualiter
benedicenda, quod probabile esse dicit Jordan.
& admittit Gob. de solis rebus Christum imme-
diatè contingentibus: sed conformiter ad dicta